

POSAVSKA STRAŽA

Brežice

Narodno-radikalno in narodno-gospodarsko glasilo za štajersko-kranjsko Posavje.

Krško

«Posavska Straža» izhaja vsaki 1. in 3. četrtek v mesecu, datiran z dnevom prihodnje nedelje. — Naročnina za celo leto znaša dve kroni, pri večjih naročilih popust po dogovoru in se naprej plačuje. — Cena oznani za eno stran 48 K., za pol strani 24 K., za četrť strani 12 K., za osminko strani 6 K., za šestnajstinko strani 3 K., za dvaintridesetinko strani 1:50 K.; pri večkratnem oznanilu po dogovoru.

Vse pošiljatve (pisma, dopise, nakaznice, naročila, inserate i. t. d.) je pošiljati na naslov «Posavska Straža» v Brežicah ali v Krško. — Dopisi se pošiljajo na uredništvo, naročnina in oznanila pa na upravništvo. — Rokopisi se ne vračajo. — Posamezna številka stane 10 vin.

Član 19. državnega osnovnega zakona o splošnih državljan-skih pravicah:

„Vsi narodi v državi so enakopravni in vsak narod ima nedotakljivo pravico, varovati in negovati svojo narodnost in svoj jezik. Enakopravnost vseh v deželi navadnih jezikov v šoli, v uradih in v javnem življenju je od države priznana.“

S prosveto k svobodi.

Tehtne besede, vredne, da si zabeleži vsak narod to geslo na svoj prapor. Poljaki so si izbrali to geslo za vodilo, po katerem hočejo dospeti do srečnejše bodočnosti. Naši najbližji bratje Hrvati imajo isto geslo že davno. Tudi nam Slovencem bi ne škodilo, da si usvojimo navodilo: s prosveto k svobodi.

Majhen narod smo, tlačeni od vseh strani. Naša meja se pogreza, naša prava v domačiji se teptajo. In nikogar ni, ki bi se uprl nasilju. In ko bi kdo hotel odvrniti preteč udarec, ki je namenjen našemu srcu, tedaj ostaja sam. Nikogar ni, ki bi mu branil hrbta. Nima opore, nima se kam nasloniti. Kaj pomaga vojskovodja brez armade?

LISTEK.

Rmečki upor ali Stara pravda.

Zgodovinska povest iz 16. stoletja. Po Avg. Šenoa.

XXVII.

Na drugi binkoštni dan leta 1572 spustila se je tiha noč na pokrajino; čulo se je le pluskanje Save, na kateri je drhtela slaba mesečina. Tik vode pri Zaprešiču med gostim visokim vrbinjem stoji lesen zapuščen mlin. Pred več leti so ubegli vojaki tu ubili mlinarja. Od tistega časa je bil prazen in ljudje so se ga od daleč ogibali. Pusto zevajo odprta okna v noč in šumeče se igra voda okrog lesene razvaline. Slabi mesečni žarki kukajo skozi grmovje in vejevje v okna

Naš narod še ni dovolj probujen, še ne smejo in ne morejo narodni vodniki računati na to, da bi našli oporo v ljudstvu, da bi ves narod kot en mož čuval njih zaledje. Naš narod se še ni zavedel, da ima svoj jezik, ki ga je treba ljubiti nad vse, da ima prava do ohranitve svoje narodne individualitete, da ima svoj dom, kjer sme edino Slovenec gospodariti.

Predno bodé naš narod stal na stališču kakor ga zavzemajo drugi narodi, bode preteklo še dokaj časa. Velika pomota narodnih voditeljev je, da obračajo svoje sile samo v dosego vnanjih koristi, ne gledajo pa na to, da bi si tudi notranje zadeve popravili.

Le-prosvečen človek more biti naroden. Kdor ni dosegel neke določne mere kulture, ta bode vedno samo slepo orodje v drugih rokah. Danes služi temu, jutri onemu, in če mu kupi Nемеc pri volitvah maselček piva več kot Slovenec, potem bode kričal: «na križ z narodom!» In ko bi prišel Francoz z dvojno mero pijače, nó potem bi naš možak nemara pel marzeljezo.

To je kruta beseda, ki sem jo tukaj zapisal, a istinita, žalostna, a resnična. Za hudo rano hud lek.

Kdo je naša opora pri volitvah? Edino značajni možje, katerih je hvala Bogu dokaj med našim narodom. In značajen mora biti, kdor se hoče ubraniti vsem nasprotniškim obljubam. Kakor Judež prodajajo nekateri ob volitvah svoje glasove za srebrnjake, ne

mlina. Toda v njem se gibljejo prikazni, čuje se šepetanje; gotovo misliš, da se tu nočni duhovi shajajo. Malo od mlina pod grmom leži nekaj kot prožen panj; časi se premakne, vidiš, da na zemlji leži človek in časi prisluškuje ter glavo dvigne. V mlinu ne šepetajo duhovi, ampak žive ljuđje.

Sredi na mlinovem kamnu sedi Matija Gubec. Bled je in propal, lice mu je mrklo a mirno, oko mu igra s čudnim plamenom. Pri njem na tleh čepi Ilija Gregorič in s kolenima podpira lice. Nem gleda pred sebe. Na trebuhu pred Gubcem leži Gušetič in se zlobno smeje.

Na prevrnjenem sodu sedi divji mrki korenjak z odstrizenimi lasmi, Ivan Svrač iz Pušče, zraven njega pa stoji suh, mal možak šiljastega nosa Matija Bistrič iz Trstenika na Sotli. V kotu se naslanja

pomislivši pri tem, da zakrivijo izdajstvo ravno tako grdo, kakor tisti lakomni žid, ki je svojega Učenika izročil razpetju. Torej ponavljam, samo na značajneže smemo upati pri volitvah.

Kaj pa je to značajnost? To je tista krasna duševna moč, ki nas sili vselej enakomerno postopati v vseh slučajih, poslušajoč pri tem svojo vest, ki nam odkriva razloček med dobrim in hudim. Nikdar ne bode značajen mož ravnal proti svoji vesti. Nikdar ne bode značajen mož škodoval svojemu narodu iz osvetljivosti, iz podle maščevalnosti, kakor smo doživeli to neštetokrat pri nekaterih laži-značajnejših v najbližji okolici našega mesta in v mestu samem. Nikdar ne bode značajen mož pošiljal svojih otrok v tujejezično šolo.

Pravi značaji so redki. Med našim narodom jih je, še enkrat ponavljam, dokaj. Če pa pogledamo te može, vidimo, da so to večinoma isti, ki so vsaj nekoliko olikani, kateri so mnogo čitali. Knjiga, dobra knjiga ti je večni učitelj, ki te vedno navaja: stori dobro, varuj se slabega čina. Ta fakt se ne da oporeči, da je značajnost vedno zvezana z neko mero prosvete. Ako hočete vzgojiti značajen narod, skrbite za to, da bode omikan.

Ako hočete imeti olikan narod, preskrbite mu sredstev za omiko, preskrbite mu knjig, dobrih knjig.

na žid suh, visok človek pod kunovo kapo Ivan Turkovič iz Zaprešiča, a za Gubcem stoji plečat, črnoličen človek trdega lica, živih oči kmet Pasanac iz Stubice.

Bratje! pregovori Matija Gubec mirno, v tej tihi noči smo se zbrali kot bratje in ljudje na dogovor. Vi vsi veste, kaj nas peče in boli, nas kmete podsusedsko in stubičko gospodo. Osmo leto teče, odkar je gospod Tahi z močjo in prevaro iztirjal stare gospodarje, osmo krvavo leto, da stojimo kot razpeti mučeniki na tej trdi, nesrečni zemlji. Mučili smo se, a naše trpljenje je grabil Tahi; potili smo se, a naš pot je bil prelil za Taha. On nam je pojedel naše žito, on nam je popil naše vino, on nam je pograbil naše žalostne groše, naše črede; on nam je koval verige, ranil nas je do krvi, sekal nam je glave, palil nam je hiše in

Zahtevajte in razširjajte povsod „Posavsko Stražo!“

Naš narod hrepeni po knjigi, ker je nadarjen, ni narod «todlnov». Ali ni to dovolj dokaza, da «Družba sv. Mohora» razpošilja vsako leto na stotisoče knjig po Slovenskem? — Naš narod hrepeni po knjigi!

A knjige so draga reč. Ni mogoče zahtevati, da bi naš kmet dajal po dvajset goldinarjev na leto za knjige. Tam, kjer soli manjka, tamkaj se knjige ne bodo kupovale.

Treba je torej knjig na drug način preskrbeti našemu ljudstvu. Ustanavljati je treba javne knjižnice.

Koliko knjig se valja v skrinjah narodne inteligence. Zapršene so, molji jih jedo. Nikomur ne koristijo kakor zlato ne koristi, ki leži na dnu Save v pesku. Dvignite, ljudje božji, ta zaklad, vrzite zlati pesek med narod, da bode v naših selskih hišah duševnega kruha!

Ustanovimo v Brežicah kar najhitreje mogoče javno ljudsko knjižnico. Ako vsak inteligent žrtvuje iz svojih skrinj, kjer se pasejo molji ob Matičnih, Družbinih in drugih knjigah, samo deset knjig — glejte, bogat začetek je storjen. Podpirali nas bodo drugi narodnjaki, in duševne hrane bode na pretek.

Čitalnica v Brežicah ima lepo knjižnico, katere živ vrug ne rabi. Ali so knjige samo za parado? Ne, čitalnici so samo na poti. Ven, med narod s knjigami! Zrno, ki leži v knjigah, naj se ukorenini v dobrih srcih pod našimi slamnatimi strehami, in potem naj rodi v božjem imenu sad.

Tako bode prosveta našla pot v naše kmetske hiše. Ni mogoče, da bi javna knjižnica ne uspela. Treba je samo vodstvo poveriti pravemu možu. Ni dovolj, da nekaterniki samo iščejo, lepe naslove, treba tudi delovati.

Kaj pa dosežemo v moralnem oziru s knjigo med narodom?

Hvala Bogu, naše knjige so skoro brez razločka dobre, koristne, npravne. Kdor čita, najde vzore, po katerih se potem ravna. Junake posnemati želi mladenič, po izkušenem svetu se ozira mladi mož. Tako se rodi v naših srcih značajnost.

Prosveto torej med narod in potem bodemo zrlj srečnejši bodočnosti v obraz.

S prosveto k svobodi! To bodi odslej tudi naše geslo, vsaj nas, Posavčanov!!

* *

udovice spravil na beraško palico. Bile so slabe letine, mi smo mu morali hraniti živino; bila je lakota, mi smo mu morali hraniti pse. Šli smo pred sodnijo, a za kmeta ni sodnika; šli smo pred bana, a ban obeta, pa ne drži besede, šli smo dvakrat pred samega svitlega kralja, da mu razkrijemo svojo krvavo, ranjeno srce, rekli smo kralju, da smo raje pod živim vragom nego pod Tahom. Kralj je poslal komisarja, poslal nam je madžarskega škofa; ta nas je izpraševal pred mesecem dnij, temu smo odkrili vse svoje solze in gorje. Kaj napravi škof? Naše pritožbe izroči domači gospodi, med katero je Tah prvi. Gospod škof so ovco k volku izpovedat poslali. V saboru v Zagrebu je gospoda sklenila, da nas mora sodišče obesiti kot razbojnike, izobčiti iz krščanske vere; gospoda je celo zapovedala, da moramo mi Susedčani in Stubičani iti zidat trdnjavo Ivanič, da moramo zapustiti plug, ženo in otroke sedaj, ko nas je skozi več

Dopisi.

Glas od Sotle. Dandanes, ko vse toži nad časovnimi razmerami, imajo še posebno vzrok oni kmetje se pritoževati, katere zadeva nesreča pri živini. Če te zadene le tu in tam, še potrpiš, če tudi težko, če pa pride nesreča leto za letom in se takorekoč stalno naseli, potem te mine potrpežljivost in gledaš s strahom v prihodnjost.

Tako se hoče v občinah za Sotlo skoraj stalno naseliti svinjska kuga. Kaj to pomeni za naše kraje, razume le tisti, ki ve, da je tukaj glavni vir dohodkov svinjereja, in katere velik del vsakoletnih potrebščin pokriva. Odkod prihaja ta bolezen? Vlada pravi, da iz Hrvaškega po tihotapstvu. Morda je res to, morda pa tudi ne, kajti če bi bila na Hrvaškem vedno svinjska kuga, kakor trdi vlada, bi tam ne bilo že davno nobene repa več, in bi se tudi težko tolmačila okolnost, da je tudi v drugih krajih Štajerske vedno pogostejša kuga, v krajih, ki so daleč proč od Sotle in ob času, ko tam ni svinjske kuge.

V okuženem kraju odredi vlada strogo zaprtijo in vsak posestnik mora takoj naznaniti, kadar mu svinje obole. Ta zaprtija pa traja včasih pol teta, tudi celo leto in še več. Od tukaj, kjer je kakor rečeno, svinjereja takorekoč doma, se silno veliko svinj, bodisi na svinjske semnje, bodisi na kolodvor, ali naravnost k mesarjem zvozi. In če pride sedaj nagloma svinjska kuga in ž njo v zvezi dolgo trpeča zaprtija, vprašam, s čim pa naj sedaj kmet pol leta ali celo leto toliko glav redi, ko ne sme nič prodati?

Če že od boleznih ne, morajo mu vsaj od lakote pocepsti, ali pa tako od lakote shujšati, da se potem težko kedaj popravijo. Kdo pa naj povrne to nam ubogim kmetom? Komu pa naj povrne kaj okr. glavarstvo za pocepane svinje, ali za obolele, ki se morajo zaklati? Uradni list prinaša vsak mesec ceno za svinje, ki se morajo radi boleznih odstraniti, čemu neki? Zakaj nam okr. živinozdravnik tega ne pove in nas ne podučiti? In če je ta bolezen res svinjska kuga, katera brez usmiljenja zaduši vsako svinjo, potem si res ne vemo raztolmačiti, da od napadenih živali nekatere poginejo, druge pa ozdravijo. Iz tega sledi, da je v gotovih slučajih vendarle ta bolezen ozdravljiva, a to je stvar živinozdravnika, on mora to razsoditi. A v istini ta ne zapiše nobenih zdra-

let tepla toča, lakota mrz in povodenj — sedaj ko zemlja kliče naše žulje, da pobe-rejo božji blagoslov. To še ni vse! Lahko krvnik vzame žito, vino, živino, hišo, glavo — ne more nam pa seči v srce, v naše poštenje, ne sme kot divja živina posilovati naše žene, naše devotke. To mu ne bo nikdar dovoljeno!

Gubec skoči na noge, lice mu žari, oči se mu svetijo v svetem ognju.

— Nikdar! se zavzamejo kmetje.

— Pojte po vaseh, nadaljuje Gubec, in čujte jok osramočenih devotk. Pokazali smo jih komisarjem, a se niso zmenili. Pogledjte Jano, edino oporo slepca Jurka; znorela je. Ne, nečemo biti živina, da se med nas kmete meša prokleta Tahova kri. Zemlja nas je zapustila, nebo se je zaprlo, za nas ni pravice! Na noge tedaj, bratje, z jedno dušo, z jednim srcem, z jedno pestjo!

— Na noge! zagrmé kmetje.

vil, pravi da je rudeča bolezen in kuga neozdravljiva, poklican pokuka pri vratih v hlev, ne preiskuje nič, potolaži nič in z Bogom Miško! Kateri človek pa ne poizkuša rešiti, kar upa, da se rešiti da? Tedaj si poskusim brez živinozdravnika pomagati in hitro knjigo v roke domači živinozdravnik in hajdi v Brežice v lekarno po zdravila. A gromska pištola, nočejo dati brez recepta, ubogi kmet si takorekoč zaklet, da ti morajo svinje poginiti brez vsakega poiskusa jih rešiti. Če pa imaš čas in denar, pa obrneš brežiški lekarni hrbet, ter se pelješ v Krško ali Zagreb, pa dobiš takoj zahtevano zdravilo in mnogo mnogo ceneje kot v Brežicah. Marsikteri posestnik mi bo iz lastne skušnje potrdil, da se dajo vendarle še v mnogih slučajih svinje rešiti, če so tudi od kuge in rudeče boleznih napadene. A najbolj krasno in za našo kmečko pamet neumljivo je, da se poginjena žival ne zakoplje doma v okuženem kraju, temveč se prepelja daleč skoz neokužene občine h konjedercu, da se tam svečano pokoplje. Torej živinozdravnik sme hoditi od posestnika do posestnika, od okuženih živali do zdravih in poginjena žival se sme voziti v druge kraje, zdrave pa ne!

Kdo pa plača stroške za ta žalostni svinjski pogreb? Kdo drugi, kot ti ubogi kmet, ako se te ne usmili že itak z dolgovi preobložena občina.

K sklepu še par opazk svojih in mojih sosedov. Visoko živinozdravniško šolo na Dunaju naj vrug vzame, če nam pošilja vun na deželo same visoke gospode, ki se v kočijah vozijo, ter elegantno oblečeni z rokavicami na rokah težko prestopijo prag v naše hleve. Kaj nam pa tudi sicer drugače pomaga če tudi še tako dober živinozdravnik za celi okraj? In če bi tudi znal coprati, ne bo zmožel tako velikega okraja, kjer se pojavljajo sedaj v enem, sedaj v drugem koncu razne boleznih. V nujnem slučaju pa pojdi in ga išči, ko ga skoraj nikdar doma ni. Ne, tako nam kmetom ni prav nič pomagano. Mi zahtevamo od svojih sedanjih in bodočih poslancev, da nam od vlade izposlujejo več živinozdravnikov, ki bi naj bili po okraju razdeljeni. Ni pa ravno potreba, da bi to bili visoki učeni gospodi, ampak praktično izučeni naši domači fantje, ki imajo razum in srce za naše težnje. Treba bi tedaj bilo nekakih učnih

— Pridušite se, da hočete razbiti okove krvnika!

— Zakolnemo se!

— Prisezite pri krvi Jezusa Krista, da hočete podpirati drug drugega kot brat brata v sreči in nesreči.

— Prisegamo!

— Prisezite, da se bodete maščevali le nad krivcem, da bodete spoštovali tujo last, da bodete le v boju ubijali, da bodete mirni, ko poženemo Taha.

— Prisegamo! odzovejo se kot iz jedne duše vsi kmetje in dvigajo roke.

Nakrat se začuje zategnjen žvižg. Kmetje skočijo na noge. Na bregu Save pristane velik čoln; izstopi neki mož z ženo; obadva sta ogrnjena v dolge halje. Mesec sveti skozi okno; v krogu kmetov stojita Stjepko Gregorianec in Uršula Heiningova.

tečajev, da se najpotrebnejšega in najnujnejšega priuče za naše kmečke potrebe. Visoki gospodi živinozdravniki, pa bi naj ostali uradniki pri okr. glavarstvih, — ker so itak že — in kvečjemu še za mestno živino.

Domače novice.

Okrajno glavarstvo v Brežicah vabi k uradnim dnevom župane in stranke, ki nečejo sprejemati nemških, nerazumljivih dopisov; s tem se strankam napravlja nepotrebna pota, mesto da bi se strankam v razumljivem jeziku postreglo. Take predrznosti si ne bodemo dali več dopasti; posegli bodemo z železno pestjo vmes. Vsak tak dopis ali povabilo naj se pošlje naravnost na pristojno ministrstvo na Dunaju ali pa se naj izroči uredništvu našega lista, ki bo red napravilo. Ti zgornještajerski gospodi naj se raje slovenski uče, ne pa kmetu drag čas krasti! Vsak tak slučaj birokratske nadutosti treba pošteno osvetliti, z dotičnimi uradniki pa na — sramotni oder. Ozirov ne bodemo več poznali in nobene stvari prikri-vali. Uradnik naj bo vzor v uradu in izven urada!

V uradu c. kr. nadgeometra, ki je v prostih in neprostih urah trgovec s perutnino, obenem agent vsenemške — prusaške stranke, — je videti celo menežarijo — kokošij, petelinov, pur in puranov, rac in racmanov, gosij in gosakov, ki strankam upri-zarjajo prav lep — ubran koncert. Škandal je, da se cesarske urade uporablja za kur-nike. Ako ta gospod — luteran meni, da bo v Brežicah nekontrolirano kot v Mariboru prekucoval nemško-nacijonalne kozle in svoje drago plačane uradne ure porabljal za trgovino s perutnino, katere ni prijavil ob-lastim, in konkurenco delal domačim dav-koplačevalcem, potem se jako moti. Za tega gospoda imamo pripravljenega — masla, več kot ga on pridela celo leto.

Sokolski sijajni ples se je vršil na svečnico 2. t. m. v «Narodnem Domu» v Brežicah. Dekoracije je ukusno napravil g. Belak in sicer brezplačno; pripravljala dela je vodil cel odbor, zlasti si je pridobil zasluge gospod Josip Boecio; tudi narodne dame so zopet pokazale svojo neumorno požrtvovalnost. Gornji prostori «Narodnega Doma» so bili pretesni za to množico gostov; opazili smo mnogo Krčanov, Sevnčanov itd. Ples je posetila deseterica Sokolov Hrvatov in Srbov iz Zagreba. Kadrilje je plesalo blizu 60 parov; aranžma

— Zdravo, ljudje, pravi Stjepko; po do-govoru pridem k vam z gospo Uršulo.*) Ali ste voljni dvigniti se proti Tahu?

— Smo, odreže se Gubec.

— Hočete ga izterati in uvesti stare go-spodarje?

— Hočemo. Vsi od Stubice do Samobora, od Stenjevca do Sotle.

— Ali je vaša vera trda?

— Trda, za Boga, reče Gubec in položi roko na srce. Dokler bodete z nami, bodemo z vami. Dokler ste z nami pošteno, bodemo tudi mi!

Dalje prih.

*) To je Tahi pregnal s Susedgrada.

je spretno vodil g. Josip Šetinc. Naš Sokol je lahko zadovoljen z moralnim in mate-rijalnim vspehom.

Južna železnica — veleposestnik? Do-sedaj se je opetovano zgodilo, da je južna železnica pri volitvah v okrajne zastope vo-lila v kuriji veleposestnikov kot veleposestnik, v brežiškem okrajnem zastopu je 1. 1903 celo odločil njen glas v prid nemškutarske stranke. Tudi 1. 1906 jo je okrajno glavarstvo v Brežicah vpisalo v volilni imenik vele-posestnikov, toda črtalo se jo je vsled re-klamacije slovenske stranke. Uvaževalo se je, da institucija okrajnih zastopov sloni na zastopstvu interesov in da je južna železnica veleindustrijalec, ne pa veleposestnik; zato more svoje interese le v kuriji veleindustri-jalcev zastopati. Ta reklamacija je stala do-kaj boja z bivšim okrajnim glavarjem pl. Vistarini, kateremu izprva nikakor ni šlo v glavo, da južna železnica ni veleposestnik, četudi plačuje nad 120 K zemljiškega davka. Povsod, kjer južna železnica voli še v ve-leposestvu, mora je slovenska stranka iz liste reklamirati. Razun tega je zadnji čas, da naši poslanci enkrat odločno zaropotajo na merodajnem mestu, ker se južna želez-nica udeležuje celo občinskih volitev v prid vsenemške in nemškutarske stranke.

„Lažnjivi kljukec“ v Ptujju ali Ptuj-ska strupena „krota“, „Štajerc“, bljuje ogenj in žveplo na brežiške Slovence, ker so začeli njegovim prijateljem — nemšku-tarjem nekoliko na dolge prste gledati, ki se stegajo po slovenskem kruhu, v svojem krogu pa zabavljajo na vse, kar po sloven-skem diši. Dotični članek je pisala podla duša, ki nima nobene vesti, nobenega sramu, in ki ni vreden, da ga zadene slovenski — pljunek. Izbral je vse laži in podlosti, kolikor so jih mogli iz misliti razni nem-škutarski listi. Dopis v «Štajercu» se cedi laži in podlih obrekovanj; seveda se mu ni treba nič bati, ker dobro ve, da ga ne poj-demo tožit pred «Štajerčeve» prijatelje-zaveznike, nemškutarske porotnike v Mariboru. Naj se tisti dopisun saj podpiše, če ima pogum; dobil bo take po umazanih prstih, da mu bode 14 dni po ušesih zvenelo, ker naše geslo ni jokavost, ampak zob za zob, prinesli bodemo polagoma «fotografije» vseh brežiških nemčurskih glav, takrat pa jim ne bo pomagal sam «Štajerčev» žegen ne. Prosimo podatkov! Naprej «Posavska Straža»! Jeriho se trese!

Č. g. kaplana Grila na Bizeljskem blati zadnji «Štajerc», češ, da je z nekim otrokom v šoli grdo ravnal in ga telesno poškodoval. Tisti dopis je do pičice zlagan, kajti sodišče je vsled ovadbe nahujskanih starišev pač uvedlo preiskavo, toda g. kaplan je bil popolnoma oproščen, ker se je izka-zalo, da je ovadba iz trte izvita in da je g. kaplan popolnoma pravilno v okviru pred-pisov postopal. Čestitamo «Štajercu» na tacih lažnjivih dopisih; poznamo dobro tistega dopisuna — obrekovalca!

Lesno trgovino v Brežicah, na travniku združenih pivovaren Žalec in Laškitrg je otvoril gospod Mihael Balon, veleposestnik v Brežicah. Svoji k svojim!

Smrtna kosa. Umril je v Brežicah obče spoštovani in priljubljeni g. Alojzij Höfler, lesni trgovec in posestnik, po dolgi mučni bolezni v starosti 51 let. Bil je Nmec, a Slovencem vedno naklonjen, oziroma vsaj ne nasproten. Lahka mu zemljica!

Zaročil se je gosp. Josip Čepin, c. kr. davčni pristav v Brežicah z gospico Anko Wutt, učiteljico pri sv. Vidu-Grobelno, hčerko c. kr. davkarja Simona Wutta v Brežicah. Čestitamo!

Brežiški Slovenci vabijo najljubneje na veseli sestanek in ples v nedeljo, dne 10. februarja 1907 v brežiškem «Narodnem Domu». Igrala bo vojaška godba c. in kr. pešpolka št. 96. iz Karlovca. Maske in ko-stumi dobro došli. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 1 krono od osebe.

Volitve v okrajni zastop se v kratkem vrše. Slovencem je zasigurana sijajna zmaga.

Zoper bivšega okrajnega glavarja pl. Vistarini, ki se je preselil na Dunaj, je vpeljana kazenska preiskava.

Novi vođa okrajnega glavarstva Walter grof Attems v kratkem pride v Brežice.

Gospod Alfred baron Moscon je pri-javil kandidaturo za državni zbor v sedmem štajerskem volilnem okraju Brežice, Sevnica, Laškitrg. Njegov program je, varovati inte-rese posedujočih stanov in skušati doseči sporazumljenje med narodnostmi.

Svetost frankfurtarice. K tej notici, katero smo pred kratkim priobčili, poročamo, da se je priobčila pred kratkim razprava, pri kateri ste dve priči pod prisego potrdili, da preiskovalni sodnik ni tako poveličeval frank-furtarice, češ, da se obe priči na dotično razpravo spominjate. Severin Koprivc pa je odločno ostal pri tem, da je preiskovalni sodnik rabil dotične besede v sodni dvorani, trdeč, da se drugi dve priči najbrže ne spo-minjate na dotične besede. Zadeva še ni končana.

Brežiški kolar Vimpolšek, ki živi od samih Slovencev, je najhujši nasprotnik slo-venskega jezika, zlasti njegova boljša polo-vica ima za Slovenke, katere ji dajo delo, vsakovrstne priimke iz živalstva. — Išče se kolar za Brežice! Prosimo ponatis!

Tudi prav! Pred kratkim je prinesla «Deutsche Wacht» članek, v katerem se zelo zavzema za to, naj bi se osnovala «narodna kupčijska zveza», kateri nalog naj bi bila pred vsem strogo paziti na to, da bi se izva-jalo načelo: «Nmec k Nemcu»! Po tem načelu naj bi Nmec kupoval samo pri Nemcu, vsak nemški trgovec naj bi bil zalo-žen samo z blagom odločno nemško-narod-nih tvrdk, takisto pa bi moral vsak Nmec v svoji službi imeti tudi samo nemške nastav-ljence in uslužbence. Mi nimamo proti temu prav nič, ako so brežiški nemškutarski trgovci, kakor Matheis i. t. d. založeni zgolj z nem-škim blagom, ako pri njih kupujejo samo Nemci in ako imajo v svoji službi samo Nemce, a naj se strogo drže svojega načela in naj dosledno temu potem tudi zavračajo slovenske odjemalce! Tega seveda naši nem-škutarski trgovci ne bodo storili, ker bi v tistem hipu morali vzeti v roko beraško palico in pobrati šila in kopita. Ako bi to Slovenci v Brežicah in v okolici uvaževali in se strogo ravnali po geslu «Svoji k svo-jim», bi se že bili zdavna iznebili nemšku-tarske golazni iz svoje sredine in Brežice bi bilo že zdavna slovensko mesto. Žalibog, da so še Slovenci vedno tako kratkovidni, da nosijo še vedno svoje težko prislužene groše v malho nemškutarskih kramarjev in krčmarjev in rede tako na svojih prsih stru-pene gade, ki jim grene življenje. Kdaj se bodo Slovencem odprle oči, da bodo uvideli

da je edini umestni in pametni odgovor na devizo «Nemec k Nemcu», strogo izvajanje načela «Svoji k svojim»!?

K brežiškem okr. glavarstvu je predstavljen praktikant, po imenu Rudolf vit. Steeb, ki ne zna zadosti slovenski govoriti, pisati pa celo nič. Zavaljo njegove nezmožnosti naj trpijo stranke, posebno pa župani. Zgodil se je nedavno v Ptujtu ta slučaj: Zaveden župan dobi nemški dopis od okr. glavarstva. Župan vrne dopis glavarstvu s prošnjo, naj mu ga pošljejo v slovenskem jeziku. Steeb pa mu ni poslal slovenskega pisma (ker ne zna pisati), ampak je poklical župana k uradnem dnevu. Zahteval je od župana, naj hodi vsakih 14 dni k njemu po stvari, da jih ne bo treba pošiljati pismeno, župan pa se je seveda zahvalil za to milost in je rekel, da ne bo hodil. Steeb je nevoljen zaradi tega in se je pritoževal, da mu ne more pošiljati aktov v slovenskem jeziku, ker ne zna zadosti slovenski, ker ima preveč dela in ker nima nikogar, ki bi mu preložil dopise na slovenski jezik. Župan pa je menil, da si naj glavarstvo priskrbi take ljudi, ki bodo znali. In mi zahtevamo, da se odstranijo iz naših uradov taki nesposobni ljudje, ki ne znajo slovenski in ki sede tam na naš račun, da vlečejo plačo. Župani, ne udajte se takim gospodičem. Glave po koncu, kjer je treba braniti čast slovenskega jezika. Vse, kar pride nemškega, marš nazaj, odkoder je prišlo. Viteški gospod Steeb pa naj išče kruha med Nemci. Na svidenje gospod praktikant!

Novo šolo so otvorili dne 16. t. m. v Globokem pri Brežicah.

Posnemanja vredno. V Artičah je ondotni občinski odbor sklenil, da se bodo vsa uradna pisma kolekovala z narodnim kolekom.

Zlato poroko sta obhajala dne 29. jan. v Artičah Franc Lapuh in njegova žena Marija roj. Kovačič. Zlatoporočenca štejeta skupno 145 let, ter sta še oba prav krepka. Sinovi in hčere, vnuki in vnukinje so bili njihovi svatje, kakor tudi navzoča velika množica župljanov ob obnovitvi njune zakonske obljube, ki sta jo po kratkem župnikovem nagovoru pred altarjem ponovila, držeč v rokah vsak svojo pozlačeno palico, katerih ena je bila okinčana s zelenim vencem, druga pa s šopkom. Končani cerkveni slovestnosti je sledila domača veselica. Slavljencema kličemo še na mnoga leta!

Čebelni roj v decembru. Posestnik čebelnaka F. K. v Mostecu je 3. jan. t. l. opazil, da so se mu čebele pod ostrežje njegovega poslopja spravile v veliko, roju podobno skupino. Ker pa je bilo previsoko ni mogel opaziti, jeli to bil pravi roj, ali samo vznemirjenje čebel radi južnega vremena. Proti večeru pa so se razpustile ter odletele večinoma v čebeljak. Redka prikazen v tem času.

Za Brežice se iščejo obrtniki: kolar, urar, steklar, kovač. Pričakovati imajo dober zaslužek. Prosimo za ponatis!

Trgovec Franc Matheis v Brežicah je dal svojo hčer protestantu v zakon!

Luteranci — odpadniki od katoliške cerkve v Brežicah so gg.: dr. Josip Oswatitsch, c. kr. sodni adjunkt, Rihard Kniewasser, urar in Emanuel Martini, c. kr. nadgeometer. Ti so pred par leti odpadli od katoliške cerkve iz sovraštva do podevodane vere. Sledilo bi jim še več bre-

žiških nemškutarjev á la Matheis (ki svoje hčere luteranom v zakon daje), Schniderschitsch in drugi, a jim je še ljubši slovenski kruhek, nego luteranska — nemška vera.

Krške novice.

Shod županov in obč. svetovalcev občine Kostanjevica, Krško, Mokronog in Trebnje, se vrši v pondeljek, dne 11. februarja t. l. ob 10. uri dopoldne v Gregoričevi gostilni v Krškem. Dnevni red: 1. Imenovanje kandidata za državni zbor. 2. Ustanovitev županske zveze.

Gotovo pametna misel, izvedeti voljo ljudstva potom županov in občinskih svetovalcev. Ti živijo v vedni dotiki z ljudstvom ter so jim natanko znane vse njegove želje, znane so jim njegove skrbi. Ti bodo torej vedeli dati pravi izraz ljudski volji. Pameten je torej shod županov in občinskih svetovalcev tistih okrajev, ki volijo skupaj enega poslanca, da se pogovore o skupnem nastopu. Pametno pa je tudi misel zvezati župane in svetovalce tistih okrajev, ki volijo skupaj jednega poslanca, zvezati v tesnejšo zvezo. Tej zvezi naj bi bil poslanec nekako odgovoren za svoje postopanje — po tej zvezi pa bode dobival tudi poslanec svoje informacije. Pridite vsi, ki ste vabljeni! Beseda vsakega moža se bode upoštevala! Zborovalci bodo zares možje! Torej dobro došli 11. februarja v Krškem!

Pozor, obrtniki v gorenjem Posavju! Z dnem 1. jan. 1907 se je otvoril v Krškem popolni merosodni urad, v katerem se poskušajo vsa merila brez izjeme, kakor tehtnice (vage), votla merila za suho blago in v občje merila za vsako blago, ki so postavnemu nadzorstvu podvržena. —

Od sedaj torej ni treba več oddajati podjetnikom iz gorenjega Posavja in okolice, iz Rake, Studenca, Boštajna, Mokronoga, Trebelnega, Kostanjevice, Št. Jurija i. t. d. svojih meril za poskušnjo v Brežice ali Novo mesto, njih merila se poskušajo tudi v Krškem. Zahvala za ta napredek gre županstvu in občinam v okraju krškem, ki so prevzele stroške za ta urad, dočim je država prevzela stroške za vzdrževanje uslužbenecv in vzornih meril. — Upati pa je, da se posreči našemu prihodnjemu poslancu doseči, da prevzame država tudi stroške za stanovanje; red v merilih v javnih obrtih je v javnem interesu in je toraj v prvi vrsti država zavezana storiti vse svojim državljanom, da se vzdrževanje reda v tem oziru olajša. — Občine krškega sodnega okraja so storile prvi korak le, da mnogokrat izraženim željam obrtnikov iz teh občin ustrezajo. — Posebno priznanje mora se izreči predstojništvu občine krške, ki je to zadevo spretno vodilo do zaželjenega vspeha!

III. redni občni zbor narodne čitalnice v Krškem se je vršil 19. pr. m. Pred zborovanjem se je uprizorila veseloigra «Medved snubač», katera je dobro uspela. Nato se je vršil občni zbor. Po pozdravu predsednika se je prešlo k dnevnemu redu. Ob ustanovitvi društva 11. maja 1906, je bilo 75 članov; tekom leta je na novo pristopilo 29, a izstopilo 21 članov, tako da šteje sedaj 84 članov. Društvene posle je odbor rešil v 12 sejah. — Čitalnica je priredila v zvezi z dijaštvom dne 15. avgusta 1906 narodno veselico v Leskovcu v prid tuk. «Sokolu», dne

31. dec. 1906. Silvestrov večer, dne 12. jan. t. l. meščanski večer in 19. t. m. zabavo povodom občnega zbora. — Vseh prejemkov je bilo K 781.07, izdatkov pa K 713.59, tedaj gotovine 19. jan. t. l. K 27.48, kojemu se prišteje inventarjevo vrednost K 207. —, znaša skupno K 234.48. — Po odobrenju rač. zaključka se je vršila volitev novega odbora, kateri se je konstituiral: Predsednik: g. V. Huth; podpredsednik: g. V. Auman; tajnik: g. J. Stare; blag.: g. Fr. Jenko; revizor: g. V. Žener; knjižničar: g. Fl. Rozman. Namestniki: g. K. Humek, g. Fr. Marinček, g. L. Levstik, g. Avg. Kos in g. H. Štancer. — Med nove liste se je sprejela tudi Zlata Praha. V razširjenje knjižnice se je apeliralo na navzoče, da vsak po svoji moči podpira čitalniško knjižnico s tem, da daruje kako knjigo, katero ne rabi. (Kaj pa, ko bi se lotili vprašavanja ustanovitve javne ljudske knjižnice? Knjig ne bode težko dobiti, ako stori vsakdo svojo dolžnost. Opom. ured.) Nato zaključil predsednik občni zbor, nakar se je razvila prosta zabava.

Cestni odbor krški je stalo odstranjenje snega lani od Božiča do novega leta na deželni cesti Radna-Kostanjevica K 162.27, na okrajnih cestah pa K 368.60, skupaj K 530.87

Občni zbor okrajne posojilnice v Krškem se vrši v torek, dne 19. februarja t. l., ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih. Spored: 1. Letni račun za leto 1906. 2. Volitev načelstva in nadzorstva. 3. Predlogi. — V slučaju nesklepčnosti ob 3 uri, se vrši drug občni zbor ob pol 4. uri ne glede na število navzočih. Načelništvo.

Glas občinstva. Ako se človek pripelje zvečer z vlakom na postajo Videm, namenjen v Krško, najsibode v poletnem ali zimskem času, ko je snega do kolen in ko zavlada prava egiptovska tema, tedaj bi bilo najbolje, da bi človek svetilko seboj nosil. Od postaje po drevoredu se že pride, ker kaže ograja pot; če pa slučajno butneš z glavo v kako drevo, moraš pa tudi za dobro vzeti. Ko pa prideš od stražnice naprej, si pa poleg teme še v blatu do kolen. Cesta je izvožena po neštevilnih tovornih vozovih in luža pri luži stoji skoro do mosta.

Upati je, da ne bo to le «glas v nebo vpijočega v puščavi», ampak, da se bodo merodajni faktorji za to zavzeli.

Škandal. Dne 27. jan. se je vršil v Ptujtu shod za gmotno osiguranje «Štajerca», to je glasilo one stranke na Spod. Štajerskem in Koroškem, ki hoče Slovence s slovenskim časopisom ponemškutariti. Med pozdravi, ki so došli na ta shod spodnještajerskih nemškutarjev in vsenemcev, se nahaja tudi brzovav iz — Krškega, ki se glasi: «Ne odnehajte, dokler ne zmaga pravica nad krivico»! — Res škandal! Ta pozdrav diši močno po nekem, ki si je svoječasno dovoljeval izzivati nas Krčane in Slovence s psovskami, kakor «Windisches ali Krainerisches Gesindel» i. t. d. Za danes še zamolčimo njegovo pravo ime in mu tudi odsvetujemo vsako nadaljno izzivanje, ker bomo sicer primorani se poslužiti drugih sredstev.

Računski sklep okr. posojilnice v Krškem. Pred nami leži računski sklep za dvanajsto upravno leto 1906. Iz njega razvidimo, da je bilo prometa K 727.000.51. — Na novo je pristopilo 176 zadružnikov, odstopilo pa 79; koncem leta je tedaj 1688 zadružnikov. — Hranilnih vlog je bilo v pretečenem letu za K 441.911.59. — Rezer-

vni zaklad znaša K 33.048-79. — Čisti dobiček pretečenega leta znaša K 1.378-32, koje se prišteje rezervnemu fondu. Od tega se je darovalo: Krškim revežem 238 K, za «Slov. Zadruge» 20 K, za Pedagogičsko društvo 20 K, za Ciril-Methodovo družbo 20 K, za šolarsko kuhinjo v Krškem 25 K, za šolarsko kuhinjo v Leskovcu 20 K, za zgradbo učiteljskega konvikta 20 K, za gasilna društva v Cerkljah, Krškem in Leskovcu á 20 K, za meščansko in ljudsko šolo v Krškem á 25 K, za ljudski šoli v Leskovcu in v Cerkljah á 25 K, za zavod sv. Nikolaja v Trstu 20 K in podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Pragi 20 K. — Zadružna pravila so urejena v smislu Raiffeisenskega zakona z dne 1. junija leta 1889, vsled tega se posojuje proti zadolžnicam s poroki, običajno le na osebni kredit. Od hranilnih vlog daje zavod $4\frac{1}{2}\%$ obresti in sam plača rentni davek, ki bi sicer imel zadeti hranilničarje; posojila se dajejo na 6% , ozir. $5\frac{1}{2}\%$ obrestovanje, če se posodi na dobro hipoteku. Pri zadolžnicah se rabi menični (najmanjši) kolek. Načelstvo ima redne seje ob torkih. — Uradni dnevi so ob sredah, četrtkih, nedeljah in malih praznikih od 8. do 12. ure dopoldne. — Okr. posojilnica v Krškem je član «Zadružne Zveze» v Celju, ki izvršuje postavno revizijo v zmislu zakona z dne 10. junija 1903.

Ples meščanske garde v Krškem. Ena najpopularnejših krških predpustnih zabav je brez dvojbe ples, ki ga priredi vsako leto meščanska garda v Krškem. Kakor vsako leto, tako je bil tudi letošnji ples zelo dobro obiskan. Vsi gornji prostori gostilne Karel Schener so bili nabito polni. Živahnost brez primere je vladala vso noč, ne da bi se najmanj zmanjšala. Pri tem ne smemo pozabiti pohvaliti ljubljanski sekstet, ki je neumorno igral do ranega jutra. Ples meščanske garde je vspel torej v vsakem oziru najslajnejše.

II. meščanski večer narodne čitalnice v Krškem. Med zabave in veselice, kjer ni napetosti in nobenega razločka med udeleženci, spadajo vsekako meščanski večeri, koje prireja tukajšnja čitalnica. Do sedaj sta bila že dva in obadva sta dobro uspela; upamo, da jih bo še več. Zadnji se je vršil dne 1. februarja v čitalniških prostorih, kojega udeležba je bila povoljna. Vprizorila se je šaloigra «Nemški ne znajo», katera nam je dala veliko smeha. Po končani igri se je pričela prosta zabava in ples, ki je trajal do belega dne. Le tako naprej!

Poštarne razmere na progji Zidani most-Zagreb. Poštarne službe na železnici Zidani most-Zagreb opravlja na račun avstrijske poštarne uprave, ogrska poštarne uprave, ki si pusti za to uslugo plačevati visoko svoto. Smelo se pa sme trditi, da se na nobeni progji na železnici poštarne služba tako slabo ne opravlja, kakor ravno na naši posavski. Neštevilne so pritožbe: da prihajajo zavoji raztrgani, da se zavoji več pisem in časopisov mimo posavskih krajev v Zagreb ali pa nasprotno. Ljudje pa čakajo na pošiljatve koje dobe šele čez par dni. Krivda zadene v prvi vrsti ogrsko poštarne upravo, ki drži kljub veliki odškodnini v poštarne ambulančnem vozu le enega poduradnika, ki opravlja službo poštarne uradnika in poštarne slugo. Pri toliki množini poštarne pošiljatev, ki prihajajo na Hrvaško iz Trsta, Italije, Francoske in Dunaja čez Zidani most, mu seveda tudi ni mogoče v redu držati lokalne

pošiljatve na lokalnih progah. — Pomagati je pri nas mogoče le na dva načina: Ali naj ogrska poštarne uprava da v poštarne ambulanco toliko uradnikov in pomožnih moči, da ne bo promet na lokalnih progah brez vsakega povoda do pritožbe zamogel vršiti, ali pa se naj nastavi za poštarne službo na naši progji poseben poštarne uradnik, ki bi opravljal službo od Zidanega mostu do Brežic. Naše narodne zastopnike, bodisi ene ali druge stranke, pa pozivljamo obrniti svojo pozornost na to zadevo; kdor hoče stopiti v avstrijsko državno službo, mora dokazati svojo avstrijsko državljanstvo. Tukaj nam pa opravljajo poštarne službo z milijoni prometa, tuji državljani. Trgovska zbornica za Kranjsko naj blagovoli to zadevo zasledovati. Za vsak slučaj pa proč z napisom «Magyar-kir posta»! O madžarskem službenem jeziku na naših progah južne železnice spregovorimo prihodnjič, istotako o krških poštarne razmerah.

Poročilo iz postaje za opazovanje Save v Krškem. V mesecu januarju je bila največja voda 5. ob 7. uri zjutraj 2-20 cm čez normalno, najmanjša pa 30. ob 7. uri zjutraj 32 cm čez normalno. Najtoplejša je bila Sava v januarju 20. namreč 2-8°C, najmrzlejša pa 23., namreč 1-6°C.

Gregorčičev večer na Vidmu se je vršil dne 20. januarja t. l., kateri je uspel nad vse pričakovanje. Obisk je bil tolik, da so bili vsi gostilniški prostori pri Podjedu nabito polni; osobito veliko je bilo Krčanov. Program večera je obsegal: petje, govor, deklamacijo, šaljivo pošto in šaljivo loterijo. Pod spretnim vodstvom g. A. Kosa je zapel mešan zbor več pesmi. Pogumen, samozavesten nastop zbora nas je zelo razveselil in nismo se varali v našem pričakovanju. Princizno so se izvajale težke umetne skladbe in z navdušenjem nas je napolnila ta sveta vnetost, s katero so se kazale te mlade čvrste moči popolnomá kos svoji nalogi. Najlepša točka tega večera pa je bil dvospev s spremljevanjem gosli in glasovira: «Gorskega dekleta domotožje», gdč. Šeligo, sopran, gdč. Perhavec alt, gdč. Gomilšek glasovir in g. Gabriel gosli. Nadučitelj, g. Knapič, je v duhovito zasnovanem govoru podal verno sliko pokojnega Gregorčiča. Gdč. Šeligo je deklamirala pesem «Oljki», in zapela Nedvedov «Njega ni», g. Humek pa je zapel samospev «Pogled v nedolžno oko». Deklamacija kakor samospevi so splošno ugajali, predvsem pa glas, liki slavcu, gdč. Šeligo.

Tako je minil ta lep večer, kateri bo gotovo ostal vsakemu navzočih v hvaležnem spominu. V prvi vrsti pa gre hvala za izredni užitek gdč. Šeligo, gdč. Gomilšek ter g. Gabrielu, koji so se v resnici potrudili, da je ta večer tako dobro uspel. Osobito vrlim članom pevskega zbora, ki so zopet to pot pokazali svoje veselje do lepe pesmi in svojo požrtvovalnost. Dal Bog, da bi videmski zbor še večkrat enako nastopil, sebi v ponos, drugim v zabavo in veselje.

Umrl je dne 24. pr. m. g. Franc Kerin, posestnik pri Sv. Križu, v starosti 69 let. Pokojni je bil več let obč. odbornik in svetovalec. Pogreb je bil v nedeljo, 27. jan. ob 8. uri zjutraj. Lahka mu zemljica! — V Krškem je umrl 18. jan. t. l. g. J. Zesser, eden najstarejših meščanov in dolgoletni član tuk. meščan. garde ter sodni cenilec. Kakor se čuje, je bil rajni član mešč. garde

od leta 1847, toroj skozi 60 let. Svoje zvestobo do te korporacije je izkazal s tem, da je bil na lastno prošnjo položen na mrtvaški oder in pokopan v uniformi meščanske garde. Blag mu spomin! — V Ameriki je umrl 22. dec. t. l. Janez Mirt, posestnik iz Dolc št. 4. nad Gorenjem Pijavškim, občina Krško. Doma je zapustil žalujočo vdovo in več nepreskrbljenih otrok.

Umrla je dne 30. jan. gospa Karol. Trost, nadučiteljeva soproga v Št. Jerneju. Pogreb je bil dne 1. febr. t. l. Blag ji spomin!

Na Raki se je ustanovila podružnica c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Ogenj. 22. januarja t. l. ob 9 uri zvečer je vpepelil požar hišo Neže Tomažin na Raki št. 73. z vsem pohištvom. Ogenj se je tako hitro razširil, da ni bilo mogoče rešiti v njej stranujoče 77 let stare in bolne gospodinje. Škoda se ceni 700 K. Hiša ni bila zavarovana.

Zmrznila je na Vidmu v zadnjem hudem mrazu Antonija Juvančič, posestnica in šivilja. Ko se je vračala iz Kremena domov, ji je postalo slabo, da je omedlela in v hudem mrazu si ni mogla pomagati naprej. — V Kijetu pri Radečah je zmrznil pretečeni mesec 22letni Alojzij Kišek. Revež se ga je bil preveč napil ter je obležal v snegu.

Narodna čitalnica v Kostanjevici priredi v nedeljo, 10. svečana t. l. zabavni večer v prostorih g. L. Bučarja. Začetek ob 8. uri zvečer. Spored: 1. «V civilu», burka v enem dejanju. 2. «Zbujeni lev», burka v enem dejanju. 3. Ples. Vstopnina: sedeži I, II. in III. vrste po 2 K, IV. in V. po K 1-50, VI., VII. in VIII. po 1 K, stojišče 60 vin. — Predprodaja vstopnic v trgovini g. Uršiča od 8. t. m. naprej in zvečer pri blagajni.

Odbor.

Zlato poroko je praznoval, dne 26. jan. t. l. g. Josip Mahorčič, veleposestnik iz Stare vasi pri Vidmu, in bivši večletni župan na Vidmu. Njemu, kakor njegovi soprogi, na mnogaja leta!

Pomiloščenje. Cesar je pomilostil na smrt obsojenega Alojzija Župevca iz Trške gore, ki je lansko jesen, kakor znano, umoril Ano Mlakar od Sv. Duha. Najvišje sodišče mu je prisodilo 20 letno ječo.

Pevsko društvo „Kum“ v Radečah priredi na pustno nedeljo, dne 10. svečana t. l. III. veliko maskarado v vseh spodnjih prostorih hotela Gmeiner v Radečah. Začetek ob 8. uri zvečer. Maskarada se vrši pod naslovom «V jami kralja Matjaža». — Ker je bila doslej vsaka maskarada pevskega društva «Kum» vedno zelo elegantna, upati je, da bode tudi letošnja zadostila vsestranskim zahtevam, zato je pričakovati obilne vdeležbe.

Odbor.

Po svetu.

Županske zveze, ki imajo namen oblo-diti občinsko samoupravo na Spodnjem Štajerskem z novo narodno, gospodarsko in socialno vsebino in ki bi kot take predstavljale važno narodno-politično organizacijo Slovencev, so zadele ob vladne šikane. Kakor poroča «Domovina» je ormoška županska zveza poslala svoja pravila graškemu namestništvu v potrjenje, to jih je pa že tretjič vrnilo. Sedaj leži vsa zadeva v notranjem ministrstvu, kjer čaka svoje rešitve. Slovenske parlametarne delagacije dolžnost je, da zastavi svoj vpliv pereči zadevi na korist.

„Napredno zvezo“ v Ptuju so osnovali prijatelji in somišljeniki ptujskega lažnjivega kljukca »Štajerc«. Glavno besedo na zborovanju je imel urednik lažnjivega kljukca Linhart, katerega je socijalnodemokratska stranka izbacila, ker se mu je dokazalo, da ne spoštuje tuje lastnine. Na shodu je bilo več prusaških spodnještajerskih glav, ki so bili voljeni v odbor; v odboru niti enega kmeta ni, ker nikogar ni bilo na zborovanju. Pri zborovanju so sanjali o Veliki Nemčiji, kateri naj se priklopi naša Avstrija, beračili so za jetičnega »Štajerca«, in sklenili podpirati težnje kmetov, — dokler jih bodo potrebovali. Zlasti za časa volitev bo »Štajerc« prijatelj kmetov, da bi ujel nekaj kmečkih glasov za kandidate »Südmarke«, katera dobiva podporo iz pruske države. Dragi slovenski kmet! Ali še ne vidiš, kam »Štajerc« tace moli? Kadar boš zrel za prusko državo, našo najhujšo nasprotnico, tedaj pa te bodo položili na mrtvaški oder ali pa te bodo učili moliti — kozjih molitvic, kakor sedaj Prusi šolske otroke na pruskem Poljskem silijo, da se morajo celo verouk v blaženi nemščini učiti. Pruske butice so sicer trde; toda kakor so se razbile na trdni skali, katero tvorijo naši severni bratje Čehi, tako bodo tudi naši Prusaki (ki se skrivajo celo pod cesarskimi kapami in ki v ovčji obleki prihajajo k nam), tako bodo tudi naši Prusaki svoj čas krvave glave odnesli iz Spodnje Štajerske. Berite podlistek »Stara pravda« ali »kmečki punt«! Svaka sila do vremena!

K slovenskemu uradovanju nam piše slovenski kmet: Imel sem opraviti pri sodnji. Pred menoj je neki študent, ki hoče slovenski govoriti. Uradniku to ni všeč, začne dijaka zbadati: »Gospod, Vi študirate na Dunaju in gotovo znate nemški.« Dijak pa ni len in odgovori: »Gospod, Vi pa ste uradnik na slovenski zemlji in morate znati slovenski!« Kmetje, ki smo čakali smo se spogledali, kaj bo zdaj z dijakom. Toda nič se mu ni zgodilo. G. sodnik se ni več zadeval ob slovenščino ter je dijakovo stvar kar najhitreje rešil v slov. jeziku. Kolikokrat pa moramo videti in slišati, kako se ugledni domači gospodje klanjajo in na pošti, železnici i. t. d. nemški govorijo. Kaj si naj potem ubogi kmet upa proti nemškemu uradniku? Misli, da pač mora biti vse nemško. Pa ni res! Zato, slovenski gospodje, ravnajte se vsi po zgledu tega študenta, potem bomo tudi mi kmetje in delavci bolj odločni! Vzgleđi vlečejo!

Slovenska kmetijska šola za Spod. Štajer. Štajerski slov. državni poslanci so šli z deželnim glavarjem grofom Attemsom k poljedelskemu ministru, da izposlujejo državno podporo za nameravano slovensko kmetijsko šolo na Spod. Štajerskem. Minister je državno podporo obljubil.

Ptujski »Štajerc« laže svojim bralcem, da bodo morali kmetje več plačevati, ako zahtevajo občine in sploh vsi slovensko uradovanje. To ni res, to je grda laž. Sedaj pa mora država lenim in nesposobnim ošabnim in nadutim nemškim in nemškutarskim uradnikom veliko plačevati, ker hodijo po pisarnah, kadijo kakor turški paše in od dolgega časa zevajo, kakor da čakajo pečeh golobov iz zraka, kmetje pa morajo čakati, da se tem gospodom poljubi zadreti se na tega ali onega. Če boste zahtevali, da se povsod govori in piše samo slovenski,

bodo morali ti podporniki ptujskega Štajerca oditi, ker ne znajo slovenski, na njihovo mesto pa bodo prišli vaši sinovi, slovenski možje, ki bodo uradovali lahko hitro v slovenskem in nemškem jeziku, ker bodo oba znali. Torej bo še prihranila država pri davkih, ne pa več izdala, ako bomo zahtevali vsi le slovensko uradovanje. To je resnica in ta resnica ptujskega Štajerca tako boli. Zato pa zahtevajmo povsod slovensko uradovanje, da bo prihranila država pri davkih in bomo imeli povsod svoje, slovenske uradnike. Ne pozabimo pa pri tem še nekaj! Zahtevajmo pravo našo priprosto slovensko govorico, kakor jo imamo v slov. knjigah na pr. Mohorjevih in drugih. — To je prava »nova slovenščina« ne pa tista brozga, ki pride včasih od uradov in ni slovensko ne hrvaško ne češko, ampak samo po neumnosti nemških uradnikov diši vse od začetka do konca.

Brezobrestna posojila. Okrajno glavarstvo, oziroma dotični uradnik na okrajnem glavarstvu popolnoma po krivici zahteva od strank, da mu morajo plačati nekaj pristojbine za pobotnico. To je popolnoma protizakonito, ker po zakonu se morajo taka posojila strankam izplačati brez vsakih stroškov; dotični uradnik je za svoje delo že itak posebej plačan. Opozorimo stranke, da niti beliča ne plačajo več. Ako se zahteva še kaj takega od njih, pritožijo se naj na namestništvo v Gradcu.

Bomba je bila vržena v Lebastopolu na policijskega uradnika Slaminskega, ki se je ravno peljal s svojo ženo na izprehod. Mrtev ni bil nobeden, le ranjen je bil Slaminski, njegova žena in nek policist. Zločinci so bežoč vrgli na svoje zasledovalce še drugo bombo.

Domače gospodarstvo.

O varčevanju.

V mnogih državah je varčevanje zelo razvito; na čelu vseh evropskih držav stoji Danska, za njo pride Švica, kjer se vsak otrok poslužuje hranilnic, Italija, kjer naraščajo od leta do leta majhne hranilne vloge in padajo prejemi zelo razširjene pogubne loterije — v jedni srednjih hranilnic so se male hranilne vloge tekom 15 let zvišale od 10.687 na 53.818 (lira je 0-81 K), medtem ko so se v istem kraju prejemi loterije znižali od 92.935 na 36.802 lir —, Angleška, kjer navajajo šolske oblasti šolsko mladino k varčevanju in slednjič Nemčija, kjer Raiffaisnovke v tem oziru veliko store. Tudi pri nas bo potrebno ljudstvo v večji meri navajati k varčevanju, katero nalogo bodo morale prevzeti naše posojilnice; radi tega se hočemo v tem članku pečati z bistvom varčevanja in z sredstvi, ki isto povspešujejo?

1. Kaj se pravi varčevati? Varčevati se pravi vzdržati se kakega užitka v ta namen, da se lahko stroški, katere bi isti provzročil, porabijo za poznejše nujne potrebe. Oni, ki si ne priirga nobenega užitka, ampak denar, katerega ne more uporabiti, plodonosno nalaga, ne varčuje v pravem pomenu besede, akoravno se mora priznati, da ne uporablja svojega premoženja k nezmernemu ali prepovedanemu uživanju. Tudi skopuh, ki se ne vzdržuje kakega užitka, ampak si mnogokrat ne privoščiti niti za življenje najpotrebnejših stvari, ne var-

čuje; on ne zbira premoženja iz tega namena, da bi skrbel za bodočnost, ampak ker mu nakupičeni zakladi delajo posebno veselje.

Varčevanje ima gospodarski in naravno vzgojevalen pomen. Najvažnejši je nраво-vzgojevalen pomen: samozatajevanje, zmaga nad željo, modro vzdržanje od užitka.

Z varčevanjem skrbi človek za bodočnost, varčevanje je pa tudi delo samopomoči; varčen človek si nabira sredstva, da mu pozneje v sili ni potreba iskati pomoči od drugih, ampak, da si lahko sam pomaga.

Važno je tudi varčevanje v gospodarskem oziru; človek ne skrbi z varčevanjem samo za bodočnost, ampak si pridobi tudi majhen kapital, s katerim si zboljša svoje razmere in pomnoži svoje dohodke. Čimdalje človek varčuje, temvečje veselje in ljubezen dobi do varčevanja in do svojega dela. Varčevanje ustvarja veselje do dela, podjetnost, zasigura dohodke, osrečuje človeka in ga stori zadovoljnega, povzdiga človeka v naravnem oziru, ustvarja trdo voljo, trden značaj in samostojnost.

2. **Ovire varčevanja.** Glavna ovira varčevanja je zapravljenost in stremljenje vse dohodke sproti porabiti. Zapravljenost ljudstva je od leta do leta večja; o tem priča od leta do leta naraščajoče število tobakarn, žganjarn, gostiln in trgovin, o tem pričajo od leta do leta se znatno množeči neposredni davki. K zapravljenosti pa navajajo v mnogih krajih razne navade, kakor na pr. po cel teden trajajoče gostije in na spodnjem Štajerskem primicije. Jeden sosed hoče prekositi drugega s tem, da daruje v ta namen kolikor mogoče veliko. Nikakor ne pretiram, če povdarjam, da stroški gostije ali primicije znašajo za posameznega posestnika do 200 K na leto; če pomislimo, da se v onih krajih, kjer so velikanske gostije in primicije v modi, ti stroški ponavljajo leto za letom, vidimo, koliko stotakov se po nepotrebem potratu. Našli se bodo ljudje, ki bodo proti mojim izvajajem, češ, da ne privoščim kmetu nobenega veselja in zabave; radi tega ob tej priliki par opomb! Zabava na gostiji obstoji iz neizmernega uživanja jedi in pijače in iz skoro cel dan trajajočega plesa. Taka zabava ni plemenita zabava in ne ublažuje človeka in je povrh še — draga. Cene plemenite zabave najde dandanes kmet pri prireditvah raznih izobraževalnih društev. Če pa ima na razpolago res večje vsote, pa popotno palico v roke in po svetu, gledat kako se drugod kmetuje, kako drugod uporabljajo iznajdbe vede. Potovanje je najboljšo razvedrilo človeka, na potovanju spoznavamo druge ljudi, druge običaje in se — marsikaj naučimo. Dandanes vidimo, kako se leto za letom na gostijah pripravijo neštivilni stotaki, a kmetje nimajo potrebnega denarja za umetna gnojila, napravo pravih hlevov itd., nimajo sredstev v to, da bi poslali svoje sine na kmetijske šole in potem se ni čuditi, če naše kmetije nazadujejo. Še večje breme za kmeta so primicije. Gotovo tudi na Kranjskem, Goriškem in Koroškem spoštujejo novomašnike, akoravno ne prirejajo v ta namen slavnosti, pri kateri se skoraj cel teden gosti 400 in še več ljudi. Znani so mi slučaji, da zadolženi kmetje leto za letom pohajajo primicije, ne upoštevajo nobenih stroškov, za odplačevanje dolga, za zboljšanje posestva in živine, pa se ne zmenijo. Vsak prijatelj kmečkega stanu mora biti proti velikanskim gostijam

n primicijam, vsak prijatelj kmečkega stanu pa mora tudi skrbeti za pošteno zabavo; pošteno zabavo pa nudijo prebivalstvu na deželi izobraževalna društva, katerih prireditve bi se naj v večji meri posečale! — Nezmernost v pijači, kadenju, lišp, ozir. moda pri ženskah, igranje s kvartami in v loteriji so najhujši nasprotniki varčevanja.

Varčevanje ovira tudi pomanjkanje hranilnic in posojilnic (Raiffeisnovk); v vsaki fari bi morala biti Raiffeisnovka. Marsikdo bo tej trditvi oporekal, češ: saj imamo v vsakem trgu in mestu posojilnico in zraven te še navadno mestno ali okrajno hranilnico čemu torej Raiffeisnovke v vsaki fari? Hranilnice, oziroma posojilnice v trgih in mestah so za varčevanje radi truda, izgube časa in stroškov, katere njih oddaljenost provzroča, nepripravne. Marsikateri ljudje ne marajo vlagati denarja v Raiffeisnovke, ker se bojijo da niso denarji varni. Ta strah je prazen, ker imajo Raiffeisnovke neomejeno poroštvo in jamčijo vsi udje za vse vloge. Drugi ljudje se spet bojijo, da se jim bodo davki zvišali, če imajo vloge v Raiffeisnovki. Tudi ta strah je prazen, ker nima nobena oblast vpogleda v knjigi Raiffeisnovk, vsi udje načelstva in nadzorstva pa so dolžni držati strogo tajnost v vseh notranjih, posebno osebnih zadevah Raiffeisnovke. Delavci spet se bojijo, da jim bodo delodajalci, če izvejo, da imajo prihranke, znižali dnino. Ravno nasprotno! Vsak delodajalec čišla varčnega delavca bolj in ga boljše plačuje, kakor lahkoživca, ki cel zaslužek hitro zapravi. Mnogo grešijo tudi ženske, ki nasprotujejo iz nezaupanja do denarnih zavodov, ker ne poznajo uredbe in pomena istih, vsakemu občevanju z istimi. Ustmeni in pismeni pouk je v odstranitev te ovire neobhodno potreben!

Dalje prihodnjič.

Letni in živinski sejmi.

Brežice letni in živinski sejmi vršili sledeče dni:

Meseca svečana t. l. se bodo v polit. okraju

Dne	4. sveč. na Vidmu	sod. okr. Brežice.
"	5. " v sv. Petru	" " Kozje.
"	9. " " Pilštanj	" " "
"	11. " na Vidmu	" " Brežice.
"	14. " v Brežicah	" " "
"	14. " " Sevnici	" " Sevnica
"	16. " " Bučah	" " Kozje.
"	19. " " Pišecah	" " Brežice.
"	22. " " Veračah	" " Kozje.
"	25. " " Kozjem	" " "

Tržne cene v Celju.

Pšenica (za 100 kg) po	K 15.—
rž po	" 13.—
koruza nova po	" 12.—
ječmen po	" 13.—
oves po	" 16.—
fižol, zelen, dolgi	" 17.—
" " kratki	" 16.—
" rudeč	" 18.—
" koks	" 19.—
laneno seme	K 20.— do 24.—
konoplje (seme gal.)	" 25.— do 26.—
krompir	K 4.40
suhe gobe	kg po K 2 do 4
jabolka	K 14 do 20
maslo	kg K 1.80 do 2.—
seno	K 5.—
slama	K 4.— do 4.20
" otepi do	K 4.50

Književnost.

Novi državnozbornski volilni red je naslov mali knjižici, ki je pravkar izšla v tiskarni Iv. Pr. Lampreta v Kranju na Gorenjskem. Knjižica obsega 48 strani s člankom v določbah in varnosti volilne ter zborovalne prostosti, dalje s statističnimi tabelami in zemljevidom volilnih okrajev na

Štajerskem, Kranjskem, Koroškem in Primorskem. Knjižica je pisana v poljudnem, vsakomurumljivem slogu ter je namenjena širšemu občinstvu, osobito pa priprostemu ljudstvu, da se ve ravna v času volitev, ki so pred durmi. — Posavci, segajte pridno po njej, kar storite tem lažje, ker je cena samo 60 vin. po pošti pa 70 vin. Knjižica se lahko naroči pri upravnistvu »Posavske Straže« v Krškem. Denar je naprej poslati.

Občinska hranilnica v Krškem

Edina slovenska hranilnica v Posavju.

Uraduje ob delavnikih od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dop.

Obresti se k glavnici polletno pripisujejo in dobe vlagatelji letno 4.04%.

Posojuje se proti vknjižbi po 5% proti poljubnemu vračilu, na osebni kredit pa po 6% brez drugih stroškov.

Za varnost hranilnih vlog jamči: občina Krško, posebni poroštveni sklad in rezervni sklad in vse imetje hranilnice same.

Hranilne vloge imajo sirotinsko varnost.

Zavod stoji pod vladnim nadzorstvom.

2

Proda se štiri

kanarčke (rolerje).

Več se izve pri Lavrinšku v Zatonu št. 1, Krško. 1—2

Fran Drugovič

Mostec št. 9. ima dobrega rudečega vina po priliki 40 hl. za prodati. Cena po dogovoru. 1

Herman Klabučar

klepar in krovec s škli in eternitom

v Krškem.

Priporočam se slavnemu občinstvu, da prevzamem vsa v mojo stroko spadajoča dela. Obenem se usojam naznaniti, da popravljam tudi mehanične stvari, kakor bicikelne, šivalne stroje, hišne brzojave in telefone i. t. d. 2

Okr. hranilnica v Kozjem

uraduje vsak četrtek od 9. ure dopoldne naprej,

obrestuje vloge po 4.25%, in plačuje rentni davek sama,

posojuje proti vknjižbi po 5% proti poljubnem vračilu.

Za varnost hranilnih vlog jamči kozjanski okr. in rezervni sklad hranilnice. 2—4

Poskusite in priporočite izdelke

Vydrove tovarne hranil

v Pragi VIII. Cenovnik zastonj.

Stavbinska zadruga

„Lastni Dom“

vpisana zadruga z omejeno zavezo

v Brežicah

kupuje svojim članom hiše, zida svojim članom hiše, posojuje svojim članom denar na menjice in zemljišča, eskomptira (prevzema v takojšnje izplačilo) terjatve svojih članov-obrtnikov.

Izposojeni denar se obrestuje s 5 1/2% do 6% in se vrača proti 1/2% do 2% amortizaciji.

Dr. Ivan Benkovič, predsednik.

Dr. Josip Strašek, podpredsednik.

Josip Agreš, tajnik.

M. Balon, blagajnik.

B. Kunej, Josip Uršič, Iv. Mastnak.

3

Zahtevajte povsod „Posavsko Stražo“ in naj ne manjka v nobeni gostilni ali kavarni!

Kdor ponižuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

SVOJI K SVOJIM!

Slovenci! Združimo se! Sloga jači, nesloga tlači!
Podpirajmo le svoje prijatelje! Podpirajmo le slovenske trgovce, obrtnike in krčmarje!

Naši trgovci so: tvrdka Uršič & Lipej, tvrdka A. Umek, tvrdka Jos. Boecio (preje Varlec), gosp. Janko Broz, veleindustrijalec (zaloga moke), združeni pivovarni Žalec in Laški trg (založnik pive g. Al. Schweiger), vsi v Brežicah. G. Franc Gerec, veletržec v Pišecah, g. Andrej Frece, g. Martin Frece, g. Andrej Kos, g. Jože Vrečko itd., vsi na Bizeljskem. G. J. Vidmar in g. Vincenc Zorčič v Kapelah, g. Rozalija Novak in Franc Perger v Dobovi, g. Franc Petan v Sromljah, g. Karl Prešiček v Zdolah, g. Anton Vahčič na Vidmu.

Naši obrtniki so: svečar in medicar Maks Hierländer, brivec in lasničar Josip Franc Lebar, lončar in pečar Fr. Mastnak, mizar Frid. Medved, krojač Miha Novak, sodar Franc Pipan, pek Ignacij Polanšek, mizar Franc Resnik, slikar Franc Sikošek, mehanik in umetni ključavničar, Franc Strniša, klepar Ignacij Zalokar, čevljar Stjepan Cipek.

Naši gostilničarji so: Anton Koštomaj v «Narodnem Domu», mesarja Ivan Grobušek in Anton Klavžar, vsi v Brežicah, dalje Janez Volčanšek, Franc Zorko, Jože Mion, Anton Žerjav in Marija Kos na kolodvoru.

➔ Vse naslove izveste v „Narodnem Domu“. ➔

Podpirajte samo one trgovce, krčmarje in obrtnike, ki imajo slovenske napise!

SVOJI K SVOJIM!

Biti slovenske krvi, biti Slovencu ponosi!

Prva in največja slovenska trgovina

v Brežicah

Uršič & Lipej

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega, špecerijskega in železnega blaga, porcelana, stekla, usnja itd. prodaja vse po najnižjih cenah in le zanesljivo dobro blago.

Velika zaloga tuzemskega in angleškega sukna, cajgov za moške in ženske obleke, volnena in platnenega blaga in vse drugo po najnižjih cenah.

Za mnogobrojni obisk se priporočata z odličnim spoštovanjem

Uršič & Lipej.

Nova slovenska trgovina

„Pri novem svetu“

Jos. Boecio

v BREŽICAH (pri frančiškanski cerkvi).

Največja in najnovejša zaloga raznega manufakturnega, suknenega in volnena blaga z moškimi in ženskimi perilom, svilenih in drugih robcev, nogavic, čipk, nakita i. t. d.

Bogata zaloga špecerije, najlepša moka iz Majdičevega mlina v Celju, železnina, lita in posteklena posoda, porcelan, glaževina, cement, trstina, umetna gnojila, premog i. t. d.

Prodajam tudi vse deželne pridelke in kupujem iste po najvišjih cenah.

Izvoz jajec na debelo.

Cene strogo solidne in točna postrežba.

Kupujte „Narodni znak“!
Dobi se ga pri tvrdki Uršič & Lipej v Brežicah in pri A. Umeku v Brežicah in v Krškem.

Slovenci!

Trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, knjigami, molitveniki in drugimi tiskovinami za vse urade, velika zaloga podob in okvirov, razne vrste šipe v vseh velikostih, barvah in debelosti, vsakovrstne reči za božič, papir, peresa, cvetke in različni kinč za jaslice, mične novosti v galanterijskem oddelku, igrače in vse drugo priporoča na drobno in debelo po nizki ceni

ANTON UMEK

v Brežicah in v Krškem.

Sprejema vsakovrstna naročila za „Zadružno tiskarno“ in knjigoveznicu po zmernih cenah.

POSODJILNICA V BREŽICAH

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

posojuje na zemljišča in osebni kredit proti 5 $\frac{1}{2}$ % ali 6% obrestovanju;
obrestuje hranilne vloge s 4 $\frac{1}{2}$ % (štiri in pol od sto), plačuje davek od hranilnih vlog (rentni davek) sama;
uradnje vsak pondeljek in četrtek od 8 $\frac{1}{2}$ do 12. ure dopoldne v «Narodnem Domu», I. nadstropje;
ima svoje gostilne v «Narodnem Domu» z lepim hlevom in prostornim dvoriščem ter «na Griču» na koncu novega mostu čez Savo; toči le dobra in pristna domača, izbrana vina.
Hranilne vloge sprejema od vsakogar, posojila daje le zadrugi nikom.

Leta 1906 do 1. grudna je bilo prometa dva milijona tritisoč kron.

L. 1906 je bilo prometa 2,772.709.87 K. ODBOR.